

Statsforvalteren i Oslo og Viken

Tilsynsrapport

Spesialundervisning - Saksbehandlingstid

Vestby kommune – Bjørlien skole, Grevlingen skole og Vestby ungdomsskole

Sammendrag

Statsforvalteren gjennomfører tilsyn med Vestby kommune. Temaet for tilsynet er om kommunen oppfyller kravene i regelverket når det gjelder krav til saksbehandlingstid ved PPTs utarbeidelse av sakkyndige vurderinger, samt kommunens utarbeidelse av vedtak om spesialundervisning.

Det overordnede formålet er å bidra til at elever med særskilte behov får et godt utbytte av opplæringen. For å sikre dette er elever med behov for spesialundervisning gitt særskilte rettigheter i opplæringsloven. Tilsynet skal bidra til at kommunen som skoleeier sørger for at spesialundervisningen er i tråd med opplæringsloven og forvaltningsloven.

I tilsynet har vi sett eksempler på godt arbeid, blant annet i noen saker knyttet til overgang fra barneskole til ungdomsskole. Der har avgiverskolen tilmeldt elever til PPT på et tidlig tidspunkt slik at det har vært anledning til å gjennomføre samarbeidsmøter frem mot sommeren, slik at det kan fattes enkeltvedtak på ny skole ved skolestart.

Tilsynet viser likevel at kommunen ikke oppfyller regelverket når det gjelder saksbehandlingstid ved utarbeidelse av sakkyndige vurderinger og vedtak. Etter vår vurdering går det for lang tid både fra tilmelding sendes, til sakkyndig vurdering er skrevet, og fra sakkyndig vurdering er skrevet til enkeltvedtak om spesialundervisning er fattet.

Vestby kommune mottok en foreløpig tilsynsrapport og har ikke gitt noen uttalelse til denne. Vi fatter nå vedtak (denne rapporten) med pålegg om retting. Se nærmere om hva dette pålegget innebærer under rapportens punkt 3.

Kommunen har rettefrist til 21.08.2024.

Innholdsfortegnelse

Sammendrag	2
1 Innledning	4
1.1 Kort om Vestby kommune og PPT	4
1.2 Tema for tilsynet	4
1.3 Om gjennomføringen av tilsynet	4
2 PPTs ansvar for å utarbeide sakkyndige vurderinger og kommunens ansvar for å treffe vedtak om spesialundervisning	5
2.1 Rettslig krav.....	5
2.2 Våre observasjoner, vurderinger og konklusjoner	6
2.2.1 Statsforvalterens observasjoner	6
2.2.2 Statsforvalterens vurdering.....	11
2.2.3 Statsforvalterens konklusjon.....	12
3 Pålegg om retting	13
4 Oppfølging av påleggene	13
5 Kommunen har rett til å klage	13
6 Dokumenter	15

1 Innledning

Statsforvalteren fører tilsyn med kommuner, fylkeskommuner og offentlige skoler og tjenester,¹ der vi kontrollerer om opplæringsloven med forskrifter blir oppfylt.

Dersom skolene og pedagogisk psykologisk tjeneste (heretter PPT) ikke følger regelverket, kan vi pålegge retting. Det er kommunen som har det overordnede ansvaret for at kravene i opplæringsloven blir overholdt.² Vi gir derfor eventuelle pålegg i tilsynet til kommunen som har ansvaret for at skolene og PPT retter opp brudd på regelverket.

Våre tilsyn er offentlig myndighetsutøvelse, og vi skal derfor gjennomføre tilsynet i samsvar med reglene i forvaltningsretten og offentlighetsloven. Fordi vi behandler personopplysninger i tilsynet, gjelder også bestemmelsene i personopplysningsloven.³

1.1 Kort om Vestby kommune og PPT

Vestby kommune har totalt sju skoler, hvor fem er barneskoler og to ungdomskoler. Ifølge GSI pr. 01.10.2023 har kommunen 2 492 elever. PPT har ifølge GSI sju stillingshjemler, hvorav seks årsverk er til fagstillinger i grunnskolen. Den som ikke har fagstilling, er leder.

PPT skal også hjelpe barnehager med blant annet sakkyndige vurderinger av barns særlige behov. Kommunen har totalt 21 barnehager, hvor åtte er kommunale og 13 er private. Ifølge BASIL gikk det pr. 15.12.2023 1 108 barn i barnehage i kommunen.

1.2 Tema for tilsynet

Temaet for dette tilsynet er om Vestby kommune oppfyller kravene i regelverket når det gjelder krav til saksbehandlingstid, både ved utarbeidelse av sakkyndige vurderinger og vedtak om spesialundervisning.

Vi har ikke sett på hvordan kommunen oppfyller andre krav i regelverket.

1.3 Om gjennomføringen av tilsynet

Statsforvalteren sendte tilsynsbrev 03.01.2024 til kommunen. Vi har undersøkt om kommunen oppfyller kravene i regelverket når det gjelder krav til saksbehandlingstid, både ved utarbeidelse av sakkyndige vurderinger og vedtak om spesialundervisning. For å kontrollere dette har vi sett på kommunens praksis.

Kommunen ble pålagt å svare i Forms og levere dokumentasjon til oss. Vi har mottatt beskrivelser av egen praksis og dokumentasjon fra kommunen, skolen og PPT. Våre foreløpige vurderinger og

¹ Jf. opplæringsloven (oppl.) § 14-1 første ledd, og kommuneloven kapittel 30.

² Jf. oppl. § 13-10 første ledd

³ Les mer om vår behandling av personopplysninger i tilsyn på www.udir.no/regelverk-og-tilsyn/tilsyn/

konklusjoner baserte seg på opplysninger vi fikk fra denne informasjonen, og ble skrevet i en foreløpig tilsynsrapport.

Vi sendte foreløpig tilsynsrapport til kommunen 05.04.2024. Kommunen har ikke gitt noen uttalelse til denne. Vi fatter nå vedtak gjennom denne rapporten, med pålegg om retting.

2 PPTs ansvar for å utarbeide sakkyndige vurderinger og kommunens ansvar for å treffe vedtak om spesialundervisning

2.1 Rettslig krav

Opplæringsloven setter ingen eksplisitt tidsfrist for behandling av saker om spesialundervisning, men Statsforvalteren forutsetter at dette må skje i løpet av rimelig tid. Saksbehandlingstiden skal være forsvarlig. Dette må suppleres med forvaltningslovens regler. Kommunen skal forberede og avgjøre saker så snart som mulig og uten ugrunnet opphold.⁴ Disse bestemmelsene gjelder for hele prosessen; fra skolen starter vurderingen av om eleven har behov for spesialundervisning og til enkeltvedtaket er fattet. PPT er et ledd i utredningen av saken. Total saksbehandlingstid innebærer her tiden fra tilmeldingen sendes og til enkeltvedtak er fattet.

Dette innebærer at

- PPT skal utarbeide en sakkyndig vurdering for eleven så snart som mulig etter at tilmeldingen er mottatt, og
- Kommunen skal treffe et vedtak så snart som mulig etter at PPT har utarbeidet sakkyndig vurdering.

I Utdanningsdirektoratets Veilederen Spesialundervisning står det i pkt. 6.5 om forsvarlig saksbehandlingstid i saker om spesialundervisning:

«en total saksbehandlingstid på over tre måneder kan være for lang tid».

Statsforvalteren understreker imidlertid at dette vil kunne variere fra sak til sak. PPT må gjøre en konkret og individuell vurdering ut fra hensynet til en forsvarlig saksbehandling, sakens problemstilling, omfang og kompleksitet.

Kravet om at saken skal behandles "innen rimelig tid" innebærer blant annet at PP-tjenesten eller skoleeier ikke kan innføre ventelister for utredning av en elevs behov for spesialundervisning. Økonomiske og kapasitetsmessige utfordringer som oppstår gjentatte ganger, eller som er av lengre varighet, vil ikke være en gyldig grunn til at det tar lang tid å utarbeide sakkyndig vurdering.

⁴ Jf. forvaltningsloven § 11 a

2.2 Våre observasjoner, vurderinger og konklusjoner

2.2.1 Statsforvalterens observasjoner

Elektroniske spørreskjemaer til medarbeidere i kommunen

For å få innsikt i kommunens arbeid med sakkyndige vurderinger og vedtak om spesialundervisning, ba Statsforvalteren leder i PPT, PPT-rådgivere, rektorer fra de tre utvalgte skolene og representant fra kommunen svare på spørsmål om dette. Vi har mottatt svar fra kommunens representant, leder for Vestby PPT, fire PPT-rådgivere og de tre rektorene.

På spørsmålet om PPT utarbeider sakkyndige vurderinger så snart som mulig etter at tilmelding om spesialundervisning er mottatt, svarer kommunens representant at etter det kommunen vet, så utarbeides sakkyndig vurdering etter at henvisning er kommet inn og eventuelle avklaringer i forbindelse med den er gjennomført. Kommunen har ikke noe tall på gjennomsnittlig saksbehandlingstid. På samme spørsmål svarer både leder for PPT og alle PP-rådgiverne at de utarbeider sakkyndig vurdering så snart som mulig etter at henvisning om spesialundervisning er mottatt. De angir gjennomsnittlig saksbehandlingstid til å være fem til seks måneder. Kommunen, leder for PPT og alle rådgiverne svarer også at i den grad de ikke utarbeider sakkyndig vurdering så snart som mulig, skyldes dette sakens kompleksitet, at saken er for lite opplyst, at tiltak ikke er prøvd ut før henvisning, og at det er kapasitetsmessige utfordringer.

På spørsmålet om kommunen / skolen utarbeider vedtak om spesialundervisning uten «ugrunnet opphold», svarer kommunens representant at dette i de fleste tilfeller gjøres, etter det han har oversikt over. Rektorene svarer på samme spørsmål at de i hovedsak utarbeider vedtak uten ugrunnet opphold og at saksbehandlingstiden er fra en til tre uker. En av rektorene tilføyer at det kan ta tid med nyinnflyttede, fordi det må kartlegges eller innhentes informasjon. Kommunens representant svarer at kommunen ikke har noe tall på gjennomsnittlig saksbehandlingstid.

På spørsmålet om årsaken til at kommunen i noen tilfeller ikke utarbeider vedtak om spesialundervisning så snart som mulig, svarer en rektor at det kan ta tid hvis sakkyndig vurdering kommer i forbindelse med ferie, en annen viser til at det kan skyldes sakens kompleksitet og at det kan ta tid med ny sakkyndig vurdering ved re-henvisning.

Rektorene blir også spurt om det hender de returnerer den sakkyndige vurderingen til PPT fordi saken er for dårlig opplyst til at det kan fattes vedtak. En av rektorene skriver at dette skjer sjelden, og de to andre rektorene at eventuelle uklarheter tas opp i dialog med PPT.

Elevdokumentasjon – tilmeldinger, sakkyndige vurderinger og vedtak

Følgende elever er ikke tatt med i tabellene under:

- elev nr. 12, som er en elev fra en annen kommune.
- elev nr. 21 og 22, som er overgangselever fra barneskole til ungdomsskole. Vi vurderer at tidlig dato for tilmelding er en god forberedelse til overgangen til ungdomsskolen, og det blir uheldig å medregne disse tidsperiodene i tabellene under.
- elev nr. 30, hvor det mangler tilmeldingsdato.

Dette betyr at vi i tabellene under har kontrollert dokumentasjon for 26 elever totalt.

Tabell 1

Tabell 1 viser saksbehandlingstid fra tilmelding til PPT til sakkyndig vurdering er ferdigstilt.

Elev nr.	Skole	Dato for tilmelding mottatt hos PPT	Dato for sakkyndig vurdering	Tid mellom tilmelding og sakkyndig vurdering	
				Angitt i dager	Angitt i mnd.
1	Bjørlien skole	26.09.2022	13.06.2023	-260	-8,67
2	Bjørlien skole	26.01.2021	28.06.2021	-153	-5,10
3	Bjørlien skole	18.10.2022	16.08.2023	-302	-10,07
4	Bjørlien skole	21.08.2023	18.12.2023	-119	-3,97
5	Bjørlien skole	13.05.2021	08.07.2022	-421	-14,03
6	Bjørlien skole	27.01.2023	09.10.2023	-255	-8,50
7	Bjørlien skole	20.06.2022	07.07.2022	-17	-0,57
8	Bjørlien skole	21.06.2021	17.11.2022	-514	-17,13
9	Bjørlien skole	13.06.2022	12.09.2022	-91	-3,03
10	Bjørlien skole	13.06.2022	29.09.2022	-108	-3,60
11	Grevlingen skole	24.04.2022	10.03.2023	-320	-10,67
13	Grevlingen skole	13.09.2022	01.12.2022	-79	-2,63
14	Grevlingen skole	28.03.2023	04.07.2023	-98	-3,27
15	Grevlingen skole	16.12.2022	20.06.2023	-186	-6,20
16	Grevlingen skole	22.11.2022	21.03.2023	-119	-3,97
17	Grevlingen skole	30.05.2022	14.11.2022	-168	-5,60
18	Grevlingen skole	30.05.2022	17.11.2022	-171	-5,70
19	Grevlingen skole	28.04.2023	20.11.2023	-206	-6,87
20	Grevlingen skole	30.05.2022	09.09.2022	-102	-3,40
23	Vestby ungdomsskole	03.05.2023	16.08.2023	-105	-3,50
24	Vestby ungdomsskole	03.05.2023	16.08.2023	-105	-3,50
25	Vestby ungdomsskole	16.05.2023	04.07.2023	-49	-1,63
26	Vestby ungdomsskole	09.06.2023	07.12.2023	-181	-6,03
27	Vestby ungdomsskole	10.05.2022	26.10.2022	-169	-5,63
28	Vestby ungdomsskole	18.05.2022	27.10.2022	-162	-5,40
29	Vestby ungdomsskole	25.05.2022	12.12.2022	-201	-6,70

Gjennom- snittlig tid	-179	-5,98
----------------------------------	-------------	--------------

Statsforvalteren finner at saksbehandlingstid fra tidspunkt for tilmelding til PPT til ferdigstilling av sakkyndig vurdering for de 26 elevene som er inkludert i tabellene, varierer mellom 17 og 514 dager. Dette utgjør en gjennomsnittlig saksbehandlingstid på 5,98 måneder. For 23 av de 26 vurderingene har det tatt mer enn tre måneder før ferdigstilling. Det betyr at 23 av 26 av de sakkyndige vurderingene har en saksbehandlingstid på mellom 3,03 og 17,13 måneder.

Tabell 2

Tabell 2 viser saksbehandlingstid fra ferdigstilling av sakkyndig vurdering til skolen har fattet et vedtak om spesialundervisning.

Elev nr.	Skole	Dato for sakkyndig vurdering	Dato for første vedtak etter sakkyndig vurdering	Tid mellom sakkyndig vurdering og første vedtak	
				Angitt i dager	Angitt i mnd.
1	Bjørlien skole	13.06.2023	09.08.2023	-57	-1,90
2	Bjørlien skole	28.06.2021	07.04.2022	-283	-9,43
3	Bjørlien skole	16.08.2023	07.09.2023	-22	-0,73
4	Bjørlien skole	18.12.2023	09.01.2024	-22	-0,73
5	Bjørlien skole	08.07.2022	23.08.2022	-46	-1,53
6	Bjørlien skole	09.10.2023	18.10.2023	-9	-0,30
7	Bjørlien skole	07.07.2022	17.08.2022	-41	-1,37
8	Bjørlien skole	17.11.2022	19.12.2022	-32	-1,07
9	Bjørlien skole	12.09.2022	26.09.2022	-14	-0,47
10	Bjørlien skole	29.09.2022	31.10.2022	-32	-1,07
11	Grevlingen skole	10.03.2023	23.10.2023	-227	-7,57
13	Grevlingen skole	01.12.2022	23.06.2023	-204	-6,80
14	Grevlingen skole	04.07.2023	01.09.2023	-59	-1,97
15	Grevlingen skole	20.06.2023	01.09.2023	-73	-2,43
16	Grevlingen skole	21.03.2023	29.03.2023	-8	-0,27
17	Grevlingen skole	14.11.2022	24.11.2022	-10	-0,33
18	Grevlingen skole	17.11.2022	02.02.2023	-77	-2,57
19	Grevlingen skole	20.11.2023	08.01.2024	-49	-1,63
20	Grevlingen skole	09.09.2022	20.10.2022	-41	-1,37
23	Vestby ungdomsskole	16.08.2023	04.09.2023	-19	-0,63
24	Vestby ungdomsskole	16.08.2023	07.09.2023	-22	-0,73
25	Vestby ungdomsskole	04.07.2023	04.09.2023	-62	-2,07
26	Vestby ungdomsskole	07.12.2023	07.02.2024	-62	-2,07
27	Vestby ungdomsskole	26.10.2022	02.12.2022	-37	-1,23
28	Vestby ungdomsskole	27.10.2022	25.08.2023	-302	-10,07
29	Vestby ungdomsskole	12.12.2022	30.03.2023	-108	-3,60
			Gjennom- snittlig tid	-74	-2,46

Statsforvalteren finner at saksbehandlingstiden fra sakkyndige vurdering ble ferdigstilt til vedtaket om spesialundervisning ble fattet, varierer mellom åtte og 302 dager. Dette utgjør en gjennomsnittlig saksbehandlingstid på 2,46 måneder.

Tabell 3

Tabell 3 viser hvor lang tid det har gått fra tilmelding til PPT til vedtaket ble fattet.

Elev nr.	Skole	Dato for tilmelding mottatt hos PPT	Dato for første vedtak etter sakkyndig vurdering	Tid mellom tilmelding og første vedtak	
				Angitt i dager	Angitt i mnd.
1	Bjørlien skole	26.09.2022	09.08.2023	-317	-10,57
2	Bjørlien skole	26.01.2021	07.04.2022	-436	-14,53
3	Bjørlien skole	18.10.2022	07.09.2023	-324	-10,80
4	Bjørlien skole	21.08.2023	09.01.2024	-141	-4,70
5	Bjørlien skole	13.05.2021	23.08.2022	-467	-15,57
6	Bjørlien skole	27.01.2023	18.10.2023	-264	-8,80
7	Bjørlien skole	20.06.2022	17.08.2022	-58	-1,93
8	Bjørlien skole	21.06.2021	19.12.2022	-546	-18,20
9	Bjørlien skole	13.06.2022	26.09.2022	-105	-3,50
10	Bjørlien skole	13.06.2022	31.10.2022	-140	-4,67
11	Grevlingen skole	24.04.2022	23.10.2023	-547	-18,23
13	Grevlingen skole	13.09.2022	23.06.2023	-283	-9,43
14	Grevlingen skole	28.03.2023	01.09.2023	-157	-5,23
15	Grevlingen skole	16.12.2022	01.09.2023	-259	-8,63
16	Grevlingen skole	22.11.2022	29.03.2023	-127	-4,23
17	Grevlingen skole	30.05.2022	24.11.2022	-178	-5,93
18	Grevlingen skole	30.05.2022	02.02.2023	-248	-8,27
19	Grevlingen skole	28.04.2023	08.01.2024	-255	-8,50
20	Grevlingen skole	30.05.2022	20.10.2022	-143	-4,77
23	Vestby ungdomsskole	03.05.2023	04.09.2023	-124	-4,13
24	Vestby ungdomsskole	03.05.2023	07.09.2023	-127	-4,23
25	Vestby ungdomsskole	16.05.2023	04.09.2023	-111	-3,70
26	Vestby ungdomsskole	09.06.2023	07.02.2024	-243	-8,10
27	Vestby ungdomsskole	10.05.2022	02.12.2022	-206	-6,87
28	Vestby ungdomsskole	18.05.2022	25.08.2023	-464	-15,47
29	Vestby ungdomsskole	25.05.2022	30.03.2023	-309	-10,30
			Gjennom-snittlig tid	-253	-8,43

Sjatterert felt i «Angitt i mnd.» = over tre måneders saksbehandlingstid

Statsforvalteren finner at total saksbehandlingstid fra en sak ble tilmeldt til PPT til vedtak om spesialundervisning ble fattet, varierer mellom 58 og 547 dager. Dette utgjør en gjennomsnittlig saksbehandlingstid på 8,43 måneder.

2.2.2 Statsforvalterens vurdering

Dette tilsynet omhandler prosessen fra en tilmelding til PPT har blitt signert til enkeltvedtaket om spesialundervisning er fattet. Saksbehandlingstiden begynner fra skolen avdekker eller er blitt gjort kjent med, at en elev ikke har eller kan få tilfredsstillende utbytte av det ordinære opplæringstilbudet.⁵ Når skolen vurderer at en elev ikke har tilfredsstillende utbytte, inngår tilmelding til PPT, PPT sitt arbeid med å utarbeide sakkyndig vurdering, og til sist skolens enkeltvedtak i saksbehandlingstiden. Denne prosessen skal skje i løpet av rimelig tid og uten ugrunnet opphold, jf. Utdanningsdirektoratets (Udir) Veilederen Spesialundervisning.⁶ Det kommer fram av veilederen avsnitt 6.5, at total saksbehandlingstid på mer enn tre måneder kan være for lang tid.

I våre observasjoner ser vi at saksbehandlingstiden har vært lang i to saker (elev nr. 21 og 22), men da på en måte vi har ansett som en «positiv saksbehandlingstid». Vi ser at avgiverskolen i disse to overgangssakene, tilmelder om høsten (siste barneskoleår) til PPT, men at det ikke fattes enkeltvedtak før elevene har begynt på ny mottakerskole. PPT har skrevet sakkyndig vurdering i disse tilfellene i juni etter samarbeidsmøter som har foregått dette siste året på avgiverskole. Vi har vurdert at denne saksbehandlingstiden opplyser saken godt og forbereder mottakerskole gjennom deltakelse underveis. Den sakkyndige vurderingen vil da tjene forberedelsen i overgangssaker godt. Disse sakene er tatt ut fra tallmaterialet for saksbehandlingstid, da det blir uheldig å medregne saksbehandlingstiden i tabellene over.

Vi ser for øvrig at gjennomsnittlig saksbehandlingstid fra tilmelding til PPT til sakkyndig vurdering er skrevet, er på 5,98 måneder (se tabell 1). Dette samsvarer godt med svarene fra leder av PPT og PP-rådgiverne. De erkjenner at de som PP-tjeneste bruker for lang tid på egen prosess med å utarbeide sakkyndige vurderinger. De svarer at de bruker fem til seks måneder på egen prosess. Begrunnelsen for lang saksbehandlingstid forklarer de med kapasitetsmessige utfordringer, manglende informasjon i pedagogisk rapport og sakens kompleksitet. Vi ser derimot at sakens kompleksitet ikke ser ut til å være en avgjørende faktor for tidsperspektivet, da nær alle sakene samlet har for lang saksbehandlingstid. I Forms-svarene fra PP-leder og PP-rådgiverne kan vi også lese at saksbehandlingstiden kan skyldes at skolene ikke har forsøkt ut tiltak før tilmelding. Dette skal derimot ikke inngå i det som regnes som saksbehandlingstid. Undervisningspersonalet skal vurdere om en elev trenger spesialundervisning og melde fra til rektor når slike behov er til stede. Skolen skal ha vurdert og eventuelt prøvd ut tiltak innenfor det ordinære opplæringstilbudet med sikte på å gi eleven tilfredsstillende utbytte før det blir gjort sakkyndig vurdering.⁷

Saksbehandlingstiden fra sakkyndig vurdering ble ferdigstilt til enkeltvedtak om spesialundervisning er fattet, er på 2,46 måneder (se tabell 2). Det betyr at det går uforholdsmessig lang tid til å fatte enkeltvedtak, noe som i utgangspunktet ikke bør kreve mye tid, når den sakkyndige vurderingen allerede er på plass fra PPT. Dette samsvarer ikke med rektorenes svar i Forms, hvor de oppgir at en til tre uker er gjennomsnittlig saksbehandlingstid. Det samsvarer heller ikke med

⁵ Jf. opplæringsloven § 5-1 første ledd

⁶ Jf. [veilederen Spesialundervisning | udir.no](https://www.udir.no/veilederen-spesialundervisning)

⁷ Jf. opplæringsloven § 5-4 første ledd, andre og tredje punktum

kommunens kontaktperson sitt svar som i Forms, som ikke sier noe om saksbehandlingstid, men svarer positivt bekreftende «ja» på at enkeltvedtak om spesialundervisning fattes uten «ugrunnet opphold».

Våre observasjoner viser at den gjennomsnittlige saksbehandlingstiden fra tilmelding til et enkeltvedtak om spesialundervisning ble fattet, utgjør 8,43 måneder (se tabell 3). Dette er 5,43 måneder mer enn hva Udir angir at den bør være, og saksbehandlingstiden strekker seg alt fra 58 til 547 dager. Kun en av de 26 sakene, som inngår i vårt vurderingsgrunnlag, tilfredsstiller anbefalt saksbehandlingstid til Udir.

Ved gjennomgang av innsendte sakkyndige vurderinger og vedtak om spesialundervisning, ser vi at kommunen pr. i dag bruker opp mot anbefalt saksbehandlingstid kun på å fatte vedtak etter at sakkyndig vurdering foreligger. Vi har forståelse for at Vestby kommune i enkeltsaker kan ha behov for lengre saksbehandlingstid enn det som betegnes som innen «rimelig tid». Likevel vurderer vi at det gjennomgående er for lang saksbehandlingstid i alle ledd i denne prosessen i Vestby kommune. Vår totalvurdering er med andre ord at Vestby kommune opererer med for lang saksbehandlingstid fra tilmelding sendes og til enkeltvedtak om spesialundervisning er fattet. Vi vurderer at de fleste sakene får uforsvarlig lang saksbehandlingstid, noe som fører til at det tar for lang tid før elevene får sine behov og rettigheter ivaretatt.⁸

Avslutningsvis vil vi for øvrig bemerke at vi ser av innsendt dokumentasjon, at enkeltvedtakene gjennomgående varer for flere år. I enkeltvedtakene, under avsnittet vedtakets varighet, konkretiseres skoleåret/ene som gjelder, samt tilleggsteksten «eller inntil ny sakkyndig vurdering foreligger». I Veilederen Spesialundervisning har Udir presisert i avsnitt 7.7, at hovedregelen er at enkeltvedtak skal fattes for ett opplæringsår av gangen, selv om sakkyndig vurdering varer for flere år. Hvis elevens behov antas å være rimelig stabilt, er det mulig å treffe enkeltvedtak om spesialundervisning som gjelder for mer enn ett opplæringsår. Av innsendt dokumentasjon kan vi lese at det foreligger behov for justeringer og endringer i opplæringstilbudet grunnet elevens utvikling og endrede behov i de fleste av sakene. Vi vurderer derfor at de færreste av sakene som inngår i tilsynet, kan anses som så «stabile» at enkeltvedtakene kan ha en gyldighet over flere år. I tillegg ser vi av dokumentene som er oversendt, at de fleste sakkyndige vurderingene er skrevet med en gyldighet over flere år. Vi legger til grunn at skolene gjør en konkret vurdering av om den samme sakkyndige vurderingen kan legges til grunn for nytt enkeltvedtak, og at enkeltvedtakene som en hovedregel blir fattet til skolestart for nytt opplæringsår.

2.2.3 Statsforvalterens konklusjon

Lovkravet er ikke oppfylt når det gjelder

- å utarbeide sakkyndig vurdering så snart som mulig etter at tilmeldingen er mottatt.
- å treffe vedtak om spesialundervisning uten ugrunnet opphold etter at det er utarbeidet sakkyndig vurdering.

⁸ Jf. forvaltningsloven § 11a

Hensynet til barnets rett til utdanning⁹ og barnets beste,¹⁰ tilsier at kommunen må strekke seg langt for å sikre sårbare elever som ikke får tilfredsstillende utbytte av opplæringen et godt opplæringstilbud. At vedtak treffes for sent kan øke risikoen for at flere sårbare barn ikke får den opplæringen de har krav på.

3 Pålegg om retting

Statsforvalteren har konkludert med at kommunen ikke overholder regelverket på alle områder. Vi pålegger kommunen å rette opp følgende:¹¹

1. PPT utarbeider sakkyndige vurderinger uten ugrunnet opphold, jf. opplæringsloven § 5-3 jf. forvaltningsloven § 11a.
2. Kommunen treffer vedtak om spesialundervisning uten ugrunnet opphold jf. opplæringsloven §§ 5-1 og 5-3, jf. forvaltningsloven § 11a.

4 Oppfølging av påleggene

Kommunen skal umiddelbart iverksette tiltak for å rette brudd på regelverket. Kommunen skal redegjøre for hvilke tiltak de har iverksatt og erklære at retting er gjennomført.

Frist for retting er **21.08.2024**. Vi avslutter tilsynet når kommunen har sannsynliggjort at regelverksbruddene er rettet.

5 Kommunen har rett til å klage

Tilsynsrapporten er et enkeltvedtak etter forvaltningsloven § 2 første ledd bokstav b. Kommunen kan klage på enkeltvedtaket.

Hvis kommunen klager, må det gjøres innen tre uker. Fristen gjelder fra beskjed om brevet har kommet frem til kommunen.¹² Kommunen sender klagen til oss. Vi har muligheten til å omgjøre vedtaket. Hvis vi ikke er enig med kommunen, sender vi klagen til Utdanningsdirektoratet som avgjør saken.

Kommunen kan be om at vi ikke setter i verk vedtaket før klagefristen er ute, eller klagen er endelig avgjort av Utdanningsdirektoratet.¹³

⁹ Jf. Barnekonvensjonen artikkel 28, Grunnloven § 109 og opplæringsloven § 2-1

¹⁰ Jf. Barnekonvensjonen artikkel 3

¹¹ Jf. kommuneloven § 30-4

¹² Jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29

¹³ Jf. forvaltningsloven § 42

Kommunen er part i saken og har rett til innsyn i sakens dokumenter.¹⁴

Statsforvalteren i Oslo og Viken

Oslo, 29.04.2024

Ingrid Damlien Haraldsen

Sunniva E. Holberg

Trude-Silje Soltvedt

¹⁴ Jf. forvaltningsloven § 18

6 Dokumenter

Følgende dokumenter ble benyttet under utføringen av tilsynet:

- Dokumentasjon for totalt 30 elever ved Bjørlien skole, Grevlingen skole og Vestby ungdomsskole.
 - henvisning/tilmelding til PPT om nærmere utredning av elevens behov for spesialundervisning skoleåret 2023/2024
 - sakkyndige vurderinger som har relevans for vedtak om spesialundervisning skoleåret 2023/2024
 - enkeltvedtak om spesialundervisning for inneværende skoleår (2023/2024)
 - det første vedtaket om spesialundervisning som ble truffet etter sakkyndig vurdering, dersom den gjeldende sakkyndige vurderingen ble skrevet for et skoleår før 2023/2024
- Svar på våre spørsmål i elektronisk spørreskjema (Forms) fra:
 - en representant fra kommunen
 - skolenes rektorer
 - rådgivere i PPT som er knyttet til Bjørlien skole, Grevlingen skole og Vestby ungdomsskole.
 - leder av PPT i kommunen

STATSFORVALTEREN I OSLO OG VIKEN

Postboks 325, 1502 Moss | sfovpost@statsforvalteren.no | www.statsforvalteren.no/ov